

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شایستگی

طراحی و شبیه سازی روشنایی مکان های

باز و بسته با نرم افزار Dialux

گروه شغلی

برق

کد ملی شغل

۰-۲۳/۳۰/۱/۱/۸

تاریخ تدوین استاندارد :

مدت اعتبار استاندارد : از تاریخ ۹۱/۱۰/۰۱ تا تاریخ ۹۵/۱۰/۰۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شغل / شایستگی :

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان زنجان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل / شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	ایمیل
۱	نیما باقری	کارشناسی ارشد	برق - قدرت	مربی دانشگاه - پژوهشگر	۶ سال	nima_baghery@hotmail.com
۲	سلدا دباغ تبریزی	کارشناسی ارشد	برق - قدرت	کارشناس	۵ سال	Selda.tabrizi@yahoo.com
۳	سمانه دباغ تبریزی	کارشناسی	معماری	کارشناس	۲ سال	Samaneh_aiment@yahoo.com
۴	پویا باقری	کارشناسی ارشد	برق - الکترونیک (دانشجوی مهندسی هسته ای)	کارشناس	۳ سال	pouya.bf@yahoo.com
۵	اباذر بیرق دار	کارشناسی	برق - الکترونیک	کارشناس	۲ سال	abazar_beyragh11@yahoo.com
۶						

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات ایمنی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل :
طراحی و شبیه سازی روشنایی مکان های باز و بسته با نرم افزار Dialux
شرح شغل
طراحی و شبیه سازی روشنایی مکان های باز و بسته با نرم افزار در حوزه برق و معماری بوده و کار هایی از قبیل : طراحی ، تحلیل و شبیه سازی روشنایی مکان های باز و بسته اعم از اتاق ها و ساختمان ها و خیابان ها و .... را دارد ، این نرم افزار با تمامی تکنسین ها و مهندسین برق و معماری شاغل در زمینه طراحی روشنایی و نظام مهندسی کشور در ارتباط است .
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : فوق دیپلم برق در تمامی گرایش ها -فوق دیپلم معماری حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۲۵ ساعت - زمان آموزش نظری : ۵ ساعت - زمان آموزش عملی : ۱۵ ساعت - کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : ۵ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
آزمون عملی : ۶۵٪ آزمون کتبی عملی : ۲۵٪ اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان
-دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی لیسانس برق (قدرت ، الکترونیک ، کنترل) و تسلط به نرم افزار مربوطه

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

شبیه سازی سیستم های روشنایی مدرن

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Indoor and outdoor lighting simulation and design with dialux software

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

طبق سند و مرجع	☐ الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
طبق سند و مرجع	☐ ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
طبق سند و مرجع	☐ ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☒ د : نیاز به اعلام از وزارت کار

استاندارد شایستگی

– کارها

ردیف	توانایی‌ها
۱	بیکر بندی محیط نرم افزار dialux
۲	وارد کردن اشیاء مجازی و تحلیل چشم اندازه‌های مختلف
۳	اصلاح ابزارهای طراحی محیط (درها ، پنجره ها و محاسبه رویه ها مورد استفاده)
۴	آنالیز و انتخاب نورافکن ها
۵	طراحی و شبیه سازی روشنایی مکان های باز و بسته
۶	گزارش گیری و آنالیز نتایج خروجی
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

استاندارد شایستگی

- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : پیکر بندی محیط نرم افزار dialux
	جمع	عملی	نظری	
	۴	۳	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - نرم افزار DIALUX				دانش : - پنجره CAD -درخت پروژه -محیط ادیتور -وسایل و ابزار روشنایی
				مهارت : - پیکربندی پنجره CAD -تحلیل و پیکربندی درخت پروژه -انتخاب و پارامتر بندی ابزار و وسایل روشنایی -تحلیل و پیکربندی محیط ادیتور
				نگرش : - بهینه سازی روشنایی با شبیه سازی
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی
- برکدهی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : وارد کردن اشیاء مجازی و تحلیل چشم اندازه‌های مختلف
	جمع	عملی	نظری	
	۳	۲:۳۰	۳۰ دقیقه	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - نرم افزار DIALUX				دانش : -تجهیزات طراحی محیط و اصول قرار گرفتن وسایل -چشم اندازه‌های مختلف
				مهارت : -انتخاب ، پارامتربندی و وارد کردن تجهیزات طراحی محیط -تحلیل و کار کردن با چشم اندازه‌های مختلف
				نگرش : - رعایت آرگونومی به هنگام کار با رایانه
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : اصلاح ابزارهای طراحی محیط (درها ، پنجره ها و محاسبه رویه ها مورد استفاده)
	جمع	عملی	نظری	
	۳:۳۰	۲:۳۰	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - نرم افزار DIALUX				دانش : -اصول حرکت دادن و دوران اشیا -روش های مقیاس بندی کردن اشیا -اصول ترکیب و ذخیره کردن اشیا -اصول قرار گرفتن درها و پنجره ها -اصول تنظیم و ویرایش اتاق ها
				مهارت : -انتخاب اشیا و محل قرار گرفتن اشیا -ترکیب اشکال هندسی و بوجود آوردن ابزار جدید -تحلیل تست هم نواختی -تحلیل و تعیین محل قرار گرفتن درها و پنجره ها -انتخاب و محاسبه رویه ها
				نگرش : - افزایش راندمان روشنایی با کنترل مناسب
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد شایستگی
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : آنالیز و انتخاب نورافکن ها
	جمع	عملی	نظری	
	۳:۳۰	۲:۳۰	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - نرم افزار DIALUX				دانش : - انواع نور افکن ها و اصول تنظیم آن ها - منحنی های روشنایی و نورافکن ها - مفهوم خطوط بندی و ردیف کردن نورافکن ها - روش های تفکیک بندی و مدورسازی نورافکن ها
				مهارت : -تحلیل و شبیه سازی نور انواع افکن ها -تنظیم پارامترهای نورافکن ها -تحلیل ، شبیه سازی و وارد کردن میدان های نورافکن -تحلیل ، شبیه سازی و خطوط بندی نورافکن -تحلیل ، شبیه سازی و ردیف کردن نورافکن -تحلیل ، شبیه سازی و مدور بندی نورافکن -تفکیک بندی نورافکن ها
				نگرش : - صرفه جویی اقتصادی
				ایمنی و بهداشت : توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : طراحی و شبیه سازی روشنایی مکان های باز و بسته
	جمع	عملی	نظری	
	۳:۳۰	۲:۳۰	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - نرم افزار DIALUX				دانش : - مکان های باز و بسته - شدت روشنایی مناسب - هارمونیک های توزیع شده روشنایی - روش های کنترل میزان درخشش و کنتر است - خیرگی و مفهوم آن - وضعیت مناسب سایه و رنگ ها
				مهارت : - تحلیل و شبیه سازی شدت روشنایی مناسب - تحلیل و بررسی هارمونیک های توزیع شده روشنایی - تحلیل و کنترل میزان درخشش و خیرگی - تحلیل و بررسی کنتر است - تحلیل و بررسی تابش مستقیم نور - تحلیل و بررسی تاثیر سایه و رنگ ها - استفاده بهینه از انرژی
				نگرش : - بهینه سازی انرژی
				ایمنی و بهداشت : توجهات زیست محیطی : -

استاندارد شایستگی

- برک‌های تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : گزارش گیری و آنالیز نتایج خروجی
	جمع	عملی	نظری	
	۲:۳۰	۲	۳۰ دقیقه	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - نرم افزار DIALUX				دانش : - جداول محاسبات - اصول تنظیم خروجی - استانداردهای خروجی
				مهارت : - گزارش گیری از نتایج شبیه سازی - تحلیل و بکارگیری جداول محاسبات روشنایی و مقایسه آن ها با نتایج بدست آمده - تحلیل و بکارگیری استانداردهای روشنایی و مقایسه آن ها با نتایج بدست آمده
				نگرش : -
				ایمنی و بهداشت : - توجهات زیست محیطی : -

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه با تجهیزات کامل	CPU Dual Core حداقل ۴ گیگابایت رم	یک دستگاه	
۲	دیتا پروژکتور	اداری	یک دستگاه	
۳	میز	استاندارد	یک عدد برای هر نفر	
۴	صندلی	استاندارد	یک عدد برای هر نفر	
۵	فلش مموری	با فضای حداقل ۴ گیگا بایت	یک عدد برای هر نفر	
۶	پرینتر	لیزری (سیاه و سفید)	یک دستگاه	
۷	وسایل کمک آموزشی	استاندارد	یک سری	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	لوازم التحریر	مداد، خودکار، تراش، پاک کن	دو عدد برای هر نفر	
۲	ماژیک وایت برد	استاندارد	دو عدد برای هر نفر	

توجه: مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماشین حساب	استاندارد	یک عدد برای هر سه نفر	
۲	Dialux نرم افزار	استاندارد	یک عدد برای هر سه نفر	
۳				
۴				
۵				

توجه :

-ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	طراحی روشنایی با نرم افزار dialux	گروه مولفین	----	۱۳۹۲	ایران	انتشارات صفار
۲						
۳						
۴						
۵						

– سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	راهنمای نرم افزار		شرکت dialux				
۲							
۳							
۴							
۵							

پیوست ۳

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

۱. <http://www.dial.de/DIAL/en/dialux-international-download.html>
- ۲.
- ۳.
- ۴.
- ۵.
- ۶.
- ۷.
- ۸.
- ۹.
- ۱۰.

پیوست ۴

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

توضیحات	آدرس	تهیه کننده	عنوان نرم افزار	ردیف
		dialux	dialux software	۱